

UJ KELET

PÁRTOKKIVÜLI NAPILAP

מורה חודש (אר קלט)
 שנת ישי בלוי מלכותי...
 מורה חודש (אר קלט)
 שנת ישי בלוי מלכותי...
 XXXVI évfolyam.
 Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNO.
 A szerkesztőség és kiadóiroda felcíme:
 SCHÖN DESSÓ. — Kiadó: Mizrach
 Chades Ltd., Tel-Aviv, Rechov Ha-
 nagev (v. Schlesinger) 11. Tel. 97677.

Ujabb kommunista békelépés: KOREÁBAN KICSERÉLIK A SEBESÜLT HADIFOGLYOKAT

Az északiak a fegyverszüneti tárgyalások folytatását követelik. Nyugaton remélik, hogy létrejön a koreai fegyverszünet.

A koreai béke esélyei ismét növekedtek és az UNO körében bizakodóra vált a hangulat, amikor hírüladták, hogy az északkoreai és a kínai kormány elfogadta Amerika javaslatát a sebesült és beteg hadifoglyok azonnali cseréjére. Politikai megfigyelők ezt a lépést, amely merő ellentétben áll az északkoreai vezetők eddigi merev és makacs magatartásával, összefüggésbe hozzák Malenkov szovjet miniszterelnök békeoffenzívájával és azt várják, hogy a Szovjetunió ilyen módon akarja békés beállítottságának bizonyítékát adni. Ennek folytán azt remélik, hogy mégis csak sikerül a fog létrehozni a fegyverszünetet Koreában.

Tokió (UP). Az északi csapatok összekötő tisztje tegnap eljuttatta az UNO-csapatok főparancsnokságához Észak-Korea miniszterelnökének levelét, amelyben közli, hogy elfogadják Mark Clark tábornok UNO-főparancsnok február 22-iki javaslatát és beleegyeznek a sebesült és beteg hadifoglyok azonnali kicserélésébe, amint ezt a genfi hadifoglyok konvenciója előírja.

Az északkoreai miniszterelnök levele hangsúlyozza, hogy ennek az első lépésnek az egész hadifoglyok kérdés rendezéséhez kell vezetnie, ami lehetővé teszi a fegyverszünet megkötését.

Mark Clark tábornok azonnal közölte, hogy az UNO-főparancsnokság már megkezdte az előkészületeket és néhány napon belül lebonyolítja a hadifoglyocserét, „ha kiderül, hogy az északkoreai ajánlata őszinte.”

Washington (UP). — Az amerikai fővárosban nagy feltűnést keltett az északkoreai váratlan ajánlata, mert eddig makacsul elutasították Mark Clark tábornok ajánlatát és ahhoz ragaszkodtak, hogy az összes hadifoglyokat cseréljék ki.

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy az északiak levelében az amerikai ajánlat feltétel nélkül elfogadását látják és közölte, hogy a hadifoglyok repatriációja önkéntes lesz, azaz csak azokat a beteg és sebesült hadifoglyokat küldik vissza, akik azt kívánják. Tudvalevőleg éppen ez a kérdés — a repatriáció önkéntes volta — akadályozta meg a hadifoglyocseré átkialános rendezését.

Foster Dullas külügyminiszter tegnap a kommunista ajánlat politikai kihatásait tanulmányozta, ugyanakkor pedig az amerikai vezérkari főnökök sürgős tanácskozássra ültek össze. Washingtonban azt remélik, hogy ez a hadifoglyocseré megtörténhet a jeget és az északiak békülékeny álláspontja lehetővé fogja tenni a hat hónap óta szünetelő panmunjomi fegyverszüneti tárgyalások felújítását és azoknak sikeres befejezését. Washingtoni diplomataik meg vannak győződve arról, hogy a kommunista ajánlatát legalábbis Moszkva jóváhagyásával.

STERN CIKÓRIA
 természetes ízű a kávét
 (*) **כשר לשה"ס**
 Kapható minden boltban.

hagyásával, de valószínűleg Moszkva közvetlen utasítására tették és ebben az új szovjetkormány békeoffenzívájának első konkrét megnyilvánulását látják. Ismeretes, hogy a nyugati nagyhatalmak vezetői kijelentéseikben konkrét bizonyítékokat követeltek Moszkvától, a békeajánlatok komoly voltára.

Az UNO körében örömmel fogadták a Koreából érkező hírt. Lester Pearson, a közgyűlés elnöke kijelentette: „Reméltük, hogy ilyes

valami fog történni. A hír határozottan felbátorító.” — Valerian Zorin washingtoni szovjetnagykövét csak annyit mondott, hogy „ez igen jó hír.” Az UNO körében hangsúlyozzák, hogy az észak-koreai miniszterelnök levele ezúttal mellőzte a szokásos vádakat és fenyegetőzéseket és már ebben is annak jelét látják, hogy megváltozott a hangnem. Mások annak az aggodalomnak adtak kifejezést, hogy ez a javaslat is a repatriáció önkéntes voltának kérdésén fog megbukni.

Az UNO-ban most rendkívül érdeklődéssel várják Andrej Visinszkij hezletes szovjet külügyminiszter felszólalását, mert azt remélik, hogy Visinszkij más téren is ki fogja domborítani a szovjet politika békés vonalát.

Visinszkijnek, aki csütörtökön tért vissza Newyorkba, már pénteken fel kellett

volna szólnia a politikai bizottság ülésén, de a legnagyobb meglepetésre nem jelent meg az ülésen.

London (UP). Az angol kormány már is érintkezésbe lépett az amerikai kormánnyal, hogy megvitassa a koreai fordulat várható kihatásait. Londonban ugyan még nem kaptak semmiféle hivatalos értesítést, de a befutott jelentések alapján

a külügyminisztérium körében kijelentették, hogy „ez a legjelentősebb mozzanat a szovjet békekampányában, amelyet Szólin halála után indítottak.”

Az angol kormány eddig nagy bizalmatlansággal fogadta a moszkvai békenyilatkozatokat, de most már hajlandók azokat komolyabban venni.

A napokban érkezik Londonba Sir Alvary Gascoigne Anglia moszkvai nagykövete. (Folyt. a 4-ik oldalról)

Sárét: Izrael nem hajlandó területi engedményekre

A külügyminiszter cáfolja a békeajánlatok hírét.

A Kneszet külügyi és hadügyi bizottsága pénteken Sárét külügyminiszter részvételével Tel-Avivban ülést tartott. Az ülésen a politikai helyzet fölötti vitát folytatták, amelyet a külügyminiszter válaszbeszédével fejeztek be.

A külügyminiszter felszólalásában érintette azokat a híreket, amelyek legutóbb a Jewish Observer c. londoni hetilap közölt és megcáfolta azt az állítást, hogy Izrael békekötésre kapott volna ajánlatot. Mose Sárét hangsúlyozta, hogy Izrael nem hajlandó elfogadni semmiféle olyan békejavaslatot, a

mely nélkül az alábbi alapvető feltételek:

1. Izrael államának teljes szuverenitása.
2. Izrael nem hajlandó semmiféle területi engedményre.

Méir Argov, a külügyi bizottság elnöke, elbücsültatta a külügyminisztert, aki a jövő héten délamériai útjára indul.

Kairó (AFP). Az Arab Liga politikai tanácsa tegnap megkezdte gyűlését, amely ezúttal nagy érdeklődés központjában áll. Az ismételt cáfolatok dacára biztosra veszik, hogy a Liga a palesztinai kérdéssel

fog tárgyalni, bár nem bizonyos, hogy napirendre kerül az állítólagos amerikai békejavaslat.

A Liga tegnapi ülésén Libiát felvették a Liga tagjainak sorába.

Súlyosan beteg Pieck kelet-német elnök

Berlin (UP). Wilhelm Piecket, Kelet-Németország 77 éves elnökét, súlyos állapotban szállították a karlsruhi kórházba, amely az orosz hatóságok felügyelete alatt áll.

Széleskörű amnesztiát adott az új szovjetkormány

Az öt évig terjedő büntetéseket elengedték, nagyobb büntetéseket pedig felükre szállították le. Az ellenforradalmi tevékenységért elítéltekre az amnesztia nem vonatkozik

Moszkva (AFP). — A Szovjetunió kormánya tegnap nagymértékű amnesztiát rendelt el, amelynek következtében a kisbűnösök többször kerülnek szabadlábra. A Szovjetunió új elnökének, Klementij Vorosilov marsallnak aláírásával jóváhagyott rendelet az amnesztián kívül fontos változásokat eszközöl a szovjet bünvádi eljárásban és a kisebb adminisztratív, gazdasági és szociális bünygyi eljárás helyett.

Az amnesztia-rendelet szerint azonnal szabadlábra helyezik mindazokat, akik öt évig terjedő büntetést kaptak ki, beleértve azokat, akik könnyebb természetű ellenforradalmi kihágásokért ítélték el.

Az amnesztia ugyanakkor kiterjed bizonyos katonai jellegű bűntettekre is.

Ezenfelül tekintet nélkül a büntetés magasságára, szabadlábra helyeznek minden 55 éven felüli férfifoglyot, 50 éven felüli nőket, 16 éven aluli fiatalokat és a nagybűnös foglyokat. Az amnesztia a közkeletű

hitja le a hosszabb időre ítélt foglyok büntetését, kivéve a gyilkosokat, rablókat, spekulánsokat és ellenforradalmárokat.

A teljes amnesztiában részesülő foglyokat azonnal szabadlábra helyezik és visszazárják polgári jogaikat. A rendelet szerint az amnesztia célja, hogy

az arra méltó és jókarakterű bűnösöket ismét teljes mértékben befogadják a társadalomba és lehetővé tegyék nekik, hogy az államért dolgozzanak. A kegyelmi rendelet külföldi

nősen azokat a közhatalmokat érinti, akiket az utóbbi időben folyó tisztogatás során különböző balsikerek és kihágások miatt ítélték rövidebb fogszámbúntetésre. Külföldi megfigyelők szerint ezeknek a száma is sok ezerre tehető.

A Szovjetunió utóljára 1945-ben Németország legyőzése után rendelt el általános amnesztiát, amelynek kihatásai azonban nem voltak olyan nagymértékűek, mint a most nyújtott kegyelmé.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szereteti férjem, édesapánk, nagyapánk

Weiss Salom (Sándor)

(Fehérgyarmat)

72 éves korában, szombat délután elhunyt.

A temetés ma, vasárnap délelőtt 10.30-kor indul a Tel-Aviv, rech. Feierberg 24. sz. alatti lakásról a Zichron-Meir-i (Bné-Brak) temetőbe.

A gyászoló család

A zsidókérdés az UNO előtt

Irta: POLITICUS

Nolc éves fennállása óta nem sokat foglalkozott az Egyesült Nemzetek szervezete a zsidókérdéssel. Az egykori Népszövetségnek sokkal több dolga volt e problémával és általában kisebbségi kérdésekkel. Az UNO egyetlen zsidó-vitája a Palesztina-vita volt (1947-48), melyben sok szó esett a zsidó nép galuti sorsáról is, antiszemitizmusról, stb.

A kelet-európai zsidóság problémájáról és az úgynevezett „szovjet-antiszemitizmus”-ról szóló vita sajátos jelenség tehát az UNO ülés-szakainak történetében.

Nem Izrael kezdte el a vitát, jóllehet elege szándékában állott a helyzetnek megfelelő formában szöveget hozni a jelenlegi UNO-ülésszakon a zsidóellenes agitációt. A csehszlovák külügyminiszter dobta be a kérdést a politikai bizottság vitájába az Egyesült Államok ellen emelt csehszlovák panasz tárgyalása során. Amerikának Csehszlovákia belügyeibe való „beavatkozása” (kémskedés, stb.) ellen emelt szót a cseh szlovák delegáció és az erről szóló beszédében a „cionista kémekről” is megemlékezett a prágai külügyminiszter, sőt a Slánský-perről is, bizonyítékul a „cionisták bűnösségé”-re. Ezekre az elejtett megjegyzésekre, melyeket óvatossággal adagoltak, hintett el beszédének „széleire” a cseh fődelegátus, válaszul Golda Mejer-sohn röviden, de energikusan.

Izrael nem ebben a vitában, a „kém-ügyek” vitájában akarta szöbhazozni a prágai per és a moszkvai tisztogatások zsidó-ellenes és anticionista vonatkozásait s általában a keleti blokkban élő zsidóság kérdését, hanem a lengyel javaslat kapcsán, mely a háborús veszélyek elhárítására irányuló intézkedésekre vonatkozik. Ugy látszik azonban, hogy a keleti blokk éppen a csehszlovák panasz körüli vitában akarta kiugratni ezt a kényes pontot és kivenni a mérlegfogát, még mielőtt programszerű tárgyalásra kerül a főleg Visinszkij szovjetfődelegátus visszatérése előtt, aki állítólag új békejavaslatokat hoz társulójában Moszkvából.

Ez a taktika sikerült is annyiban, hogy a cseh külügyminiszter és Golda Mejer-sohn felszólalásai nyomán egymás után több szónok tért ki a bedobott kelet-európai zsidó pontra, köztük az angol delegátus is. Ilyenformán le is pergett az izraeli delegáció által tervezett vita „első forduló”-ja. Hogy lesz-e második forduló is, nyitott kérdés e pillanatban. Előfordulhat ugyanis, hogy Visinszkij visszatéréssel megváltozik az egész légkör az UNO-közügylésen és a hidegháborúról az esetleges „hideg béke” kérdéseire terelődik át az általános figyelem és a megváltozott atmoszférát senkinek sem lesz kedve, még Izraelnek sem, megzavarni.

Felmerül tehát a kérdés: helyes volt-e Izrael részéről egyáltalán felvetni és bejelenteni a szóbanforgó vitát és hasznos volt-e a lepergett „első forduló”? Golda Mejer-sohn az e forduló után tett sajtónyilatkozatában két céiban jelölte meg az izraeli delegáció törekvését a kelet-európai zsidóproblema kapcsán: 1. a zsidóellenes politikanak és agitációnak az UNO-ban való elítélésével e politika és agitáció megszüntetésére bírai kommunista országok kormányait; 2. erkölcsi nyomást gyakorolni a kormányokra zsidó polgáraik Izraelbe való kivándorlásának engedélyezése érdekében.

A zsidóellenes és anticionista agitáció szünetel Sztálin halála óta. Ez a koreai

mény lecsökkentette ugyan a kérdés pillanatnyi aktualitását, de ha ezt a szempontot követi az izraeli delegáció, szó nélkül maradt volna mindaz, ami a prágai per óta történt, beleértve a moszkvai szakitást is Izraellel. Már pedig az UNO az egyetlen megfelelő hely a történetek célszerű hatékony lezárására a nemzetközi tényezők segítségével. Ez a reagálás, ha részleges formában is, megtörtént és megfelelő visszhang kísérte. A G. Majerson által kívánt „elitálás” kifejezésre jutott már az „első forduló” során. Ha sor kerül a „második fordulóra”, abban már a kérdés pozitív részére helyezheti a súlyt az izraeli delegáció, nevezetesen a kelet-európai kormányokhoz intézendő felhívásra az általa kérdésében. S erre akkor is sor kerülhet, ha beváltónak a Visinszkinez fűzött remények.

Hogy a szovjet-delegáció mennyire nincs most érdekelve ebben a vitában és mennyire nem kíván abban aktív részt venni, arra két dolog jellemző: 1. hogy csak a népi demokráciák szónokai érintették a „cionista” pontot a „kém-ügyek” vitájában, míg Gromiko és a fehéroroszországi delegátus, kik ugyancsak résztvettek e vitában, egyetlen szóval sem említették meg Izraelt, vagy a cionizmust; 2. a keleti blokk nevében a lengyel delegáció zsidó tagja, Katz-Szuchi válaszul Golda Majerson beszédére. Ez a szereposztás tüntetés is akart lenni annak bizonyítására, hogy a kommunista államokban valóban „nincs antiszemitizmus”, hiszen a Katz-Szuchi pusztá fellépése is ezt „illusztrálja”. Ez az illusztráció azonban a mór szerepére emlékeztetett, aki megterzi kötelességét, aztán, el is mehet, ha már nincs rá szükség. De emlékeztetett a galuti zsidóknak arra típusára is, aki a gazdanépek ügyét képviseli azoknak képviselői helyett par excellence zsidó ügyben.

Ez volt Katz-Szuchi szerepe a szóbanforgó vitában s ennek a szerepnek köszönheti talán az egyébként igen tehetséges lengyel-zsidó diplomata, hogy nem ejtették még ki a lengyel UNO-delegációból (amire oly sokan célozgatnak a prágai per után) és hogy csak a delegáció vezetői pozícióját vesztette el. Golda Majersonnak pedig a „sorsá”-ban van ügyelátszik, hogy a „házi zsidók” fulánkjainak célpontja legyen. Annak idején Ijja Ehrenburggal járt meg Moszkvában, amikor egy nyugati diplomata bemutatta őt neki és szokatlan, sértő módon tért ki az orosz-zsidó író a beszélgetés elől. Nem volt hajlandó „angolul” beszélni az „Oroszországban született zsidó asszonnyal”. Most pedig Katz-Szuchi tüntetett ki galuti-zsidó lovasgatlansággal az „Izraeli képviselő hölgy”-gyel szemben. Golda azonban felülmárta ebben az útközletben is.

100 font

sőt magasabb összeg erejéig

vásárolhat részletre

INGUN LEASNA P. M. útján
 TEL-AVIV, HESSE 4.
 P. O. B. 4413.

EN
 2
 értékre
 k
 ttól
 T.
 47.
 ELLJDN
 L
 értékre.
 5-6-ig.
 tre
 rény
 Erlanger
 kazintái
 könyv-
 zomben,
 rdetése-
 t is fel-
 részére.
 ett
 v kör-
 eladó.
 T. A.,
 Béalé
 66790.
 (*)
 arrónok
 tizálást,
 szállítását
 LISSÉ
 NBY 32.
 okokból
 kívül
 vendé-
 stójan.
 aink és
 sőt kér-
 FIACH.
 RE!
 textil,
 varró-
 yermek-
 or, férfi,
 ó, ruha,
 stéssze.
 Ltd.
 holder,
 az utol-
 rban).
 nyü
 d diszit-
 ó részt-
 SZÖVÖ-
 ON.
 ankia 14
 nővér,
 onfekció-
 ezmenne
 , intelli-
 s fluhoz
 AVOT
 ó iroda,
 ZA.
 Tikva út
 Merkazit-
 szomben
 6-9-ig.

Mary anyakirálynő élete

Írta: Dr. FEUERSTEIN EMIL

Nemcsak az angol királyi család nagyanyja volt, hanem valahogy egész Angliáé. Majdnem mindenkinél öregebb volt, és hídként köbtötte össze a távoli múltat a jelenel. Mi mindennek nem volt tanuja nyolcvanöt éves élete folyamán? Tovább élt, mint Viktória királynő, akinek később trónjára ült, Viktória uralkodóának harmincadik évében született és 34 éves volt, amikor Viktória örök álmára hűnyta le szemét. Először Viktória tradícióját folytatta a tradíció klasszikus hazájában, Angliában, ahol talán azért szereték és becsülték annyira, mert Mary mindenkinél inkább szimbolizálta a viszályt a múltba fordulást. Hatvan éven keresztül ugyanazt a kalapmodellt viselte, ugyanúgy öltözködött; nemcsak a tegnapi, hanem a tegnapi asszonya volt, akit valahogy felfelejtettek ebben a furcsa, boldog, modern világban, mint a katonát a vártán a háború vége után. Pontosan hatvan évvel ezelőtt ment férjhez George, yorki herceghez, Viktória királynő unokájához és azóta rettenthetetlenül állt az öröklésén, mint egy világítótorony. A tragédia árnya nem egyszer vetődött rá. Mary elvesztette első jegyesét, a clarencei herceget, elvesztette 1919-ben fiát, John herceget, 1936-ban férjét, V. Györgyöt, akivel együtt huszonöt éven keresztül a legnagyobb egyetértésben uralkodott, aztán pedig el kellett viselnie másik fiának, VIII. Edwardnak lemondását.

Megkísérelte visszatartani a változások áramát, mint a legtöbb igazi angol, mégis

kénytelen volt megérni hosszú élete folyamán, hogy hőnszeretett Angliája gazdag népből szegényre változott, kisbirtokos, közepes osztály arisztokráciája pedig lassan-lassan dolgozó tömegre alakult át, melyek fölött szocialisták uralkodtak. Az angol nép szerette Maryt, mert ő régimódi tokos kalapjával, mindig földetseprő ruhájával a boldog zavartalan tegnapot szimbolizálta. Erős jellege volt. Elsősorban ő mondott nevet fiának, a királynak, aki az ő felfogása szerint nem hozzáméltó nőt akart magamellé ültetni a trónra. Mary királynő rendkívül morális ereje nagyban megkönnyítette a krízis lefolyását és utána talán még nagyobb szeretettel vették körül, mint azelőtt.

Ő maradt a királynő akkor is, amikor fia, VI. György 1936 december 10-én trónralépett és Elizabeth lett a királynő. Mary tovább is éppúgy részt vett az angol királynő nehéz, ceremonális életében, mint azelőtt. Nem éppen könnyű dolog tizezer vendéget fogadni a királyi garden-party, négy ezer vendéget az udvari bállok, négyszer évente három ezer vendéget az udvari fogadásokon és sok-sok száz vendéget kisebb, kevésbé ünnepélyes alkalmakkor. Az angol királyi családnak nem kevesebb, mint tizenhét kisebb-nagyobb palota áll állandó rendelkezésére, köztük az ezerszobás Windsor Castle. Erre felügyelni még királyné számára sem könnyű dolog.

Az utóbbi években súlyos feladatot vállalt magára: kedvenc unokáját, Elizabethet készítette elő az uralkodásra. Már Edward lemondása után kétségtelen volt, hogy Elizabeth előbb-utóbb a trónra kerül, Mary már azóta mindent megtejt, hogy továbbadja azt a nemese tradíciót, melyben nevelkedett. Mary anyja a cambridge-i hercegnő volt, Viktória királynő unokahúga's apja pedig III. György király hetedik fia, Teck és Würtemberg hercege.

Mary 1867 május 26-ikán született a Kensington Palace ugyanazon termében, melyben Viktória látta meg a napvilágot. Huszonnégy éves korában eljegyezték a clarencei herceggel, a welszi herceg elsőszülött fiával, aki azonban rövid két hónap múlva elhalálozott egy hirtelen influenzában és így az örökség a második fiúra, George, yorki hercegre szállt át. Az örökséggel együtt ment a menyasszony is, akit George a gyász után azonnal eljegyezt. Az a hír is járt, hogy Mary tulajdonképpen mindig Georgeot szerette, Viktória azonban, akinek egyik mellékfoglalkozása a családi házasságközvetítés volt, úgy döntött, Marynek a trónörököshez kell mennie. A sors is beleavatkozott, az influenza elragadta a vőlegényt és Mary sziveválasztottja lett a király, ő maga pedig királynő.

Sok világtörtéelmi eseményt ért meg Mary negyedik százados uralma alatt, Európa nem egy trónja dőlt romba, a Romanovok, a Habsburgok, a Bourbonok tűntek el. Mary és George, akik egy szívvel, lélekkel uralkodtak, ezért minden erejüket a világbirodalom kiépítésének szentelték.

A második világháború kitérésekor Mary 72 éves volt, mégis rendíthetetlenül látogatta a kórházakat, vezette az ócskavas gyűjtését.

1942-ben egyik fia, a kenti herceg egy repülőgépszerencsétlenség áldozata lett. Hat gyermeket szült, háromat elveszített és egy fia lemondott a trónról szerelme miatt. Az angol királyok nagy előszeretettel hoztak haza idegen asszonyokat és Mary volt nem kevesebb, mint negyyszáz év óta az első angol királynő, aki angol földön látta meg a napvilágot, talán emiatt is vette körül olyan odaadás és szeretet. Nyolc évig dolgozott sajátkezüleg egy óriásméretű kézimunkán s később Amerikában árubabocsátotta, hogy dollárokat kapjon érte, tudván, hogy arra Angliának mindennél jobban szüksége van. Egy kanadai nőszervezet vásárolta meg a kézimunkát 1950-ben száz ezer dollárért. Feljegyezték, hogy 406 sátkötött sajátkezüleg a második világháború folyamán a katonák számára.

Nyugdíjpénztár felállítását tervezik a nyomdai munkások

Tel-Avi. (Az Új Kelet tudósítójától). — a héten ül össze Jeruzsálemben a nyomdai munkások szakszervezetének országos vezetősége, a szakma aktuális problémáiról fog tárgyalni. A tanácskozáskor keretében Szimcha Aszáf egyetemi tanár fog előadást tartani „Könyv és könyv népe” címmel. A napirend következő pontjaként Cvi Aszáf, a szakszervezet főtitkárnak jelentése szerepel a szakszervezet időszerű problémáiról, mint a munkanélküliség kérdése, a szakmai nevelés és továbbképzés. M. Cinnamon, a „Mivtachim” munkásjóléti pénztár vezérigaz-

Bűnvádi feljelentést tettek Blizovski ramát gáni építési vállalkozó ellen

A telavivi járásbíróshoz tegnap bűnvádi feljelentést nyújtottak be Slovo Blizovski ramát-gáni építési vállalkozó ellen. A feljelentést S. Tamir ügyvéd tette és azt állítja, hogy Slovo Blizovski múlt év június 19-én, csalárd szándékkal rávette arra, hogy 2671 font és 320 pruta összegért váltót írjon alá, azzal a hamis ígérettel, hogy fel fogja építeni az ügyvéd házat Ramát-Gán vatik lakonegyedében. A feljelentő szerint Blizovski rávette a váltók aláírására, jöhet már tudta, hogy képtelen felépíteni a házat, mert már akkor csőd előtt állt. A járásbíróshoz április 11-én kezdte meg az érdekes feljelentés tárgyalását.

Tegnap egyébként a telavivi járásbíróshoz ezer-ezer font óvadék ellenében szabadlábra helyezte azt a négy embert, akit azért tartóztattak le, mert elrabolták Blizovskit és arra kényszerítették, hogy tartozása fejében egy okmányt aláírjon, amelyben lemond a natanjai szeszgyárnál levő részvény-érdekeltségéről.

TAV-TAV
KÁVEHOZ
KÁVEPÖTLEK

TAV-TAV
KÁVE HELYETT
PÖTKÁVE

A pozsonyi Makkabea vándorsorlago

A pozsonyi S. K. Makkabea, amely nemrégben ünnepelte Tel-Avivban fennállásának 40-ik évfordulóját, most Izraelben sportpártoló tevékenységbe kezdtek. Annak emlékére, hogy az egyet az első Makkabea teniszgyőztesei között volt, díszes vándorsorleget adományoztak az izraeli teniszszövetségnek. Az első sorlegrészletében pészách hetében folyik le a telavivi Makkabi teniszpályán. A sorleget végül is kapja meg, aki háromszor elnyeri.

Az idei Makkabea keretében az S. K. Makkabea tagjai találkozózt tartanak, amelyre a világ minden részéből eljönnek az egyet volt sportolói.

A telavivi helyi csoport tagjai legközelebb jövő kedden, április 7-én este 8 órakor találkoznak az Allenby uti Wald-kávéházban. Már megtették az előkészületeket helyi csoportok létesítésére Jeruzsálemben, Haifán és Natanján.

gatója a nyomdai munkások nyugdíjpénztárának tervéről fog beszámolni, dr. A. Lärner pedig szakma-egészségügyi problémákról tart előadást. A referátumokat vita és határozathozatal követi.

A tanácskozáskor résztvevői látogatást tesznek majd a Shocken-könyvtárban, ahol dr. A. M. Habermann igazgató kísérelőadása mellett, híres antik kéziratokat és ritka könyvpéldányokat, a „Becálé” múzeumban pedig egy XV-ik századi Hagádát fognak megtekinteni, amelynek tipográfiai értékét M. Narkis igazgató fogja ismertetni.

A cseh panasz tárgyalásán Sziria delegátusa Palesztináról akart beszélni

de az elnök rendreutasította és megvonta tőle a szót

New-York (UP). — Az UNO politikai bizottságának ülésén Václáv David cseh külügyminiszter záróbeszédében megismételte a „cionista kémszervezetekről” szóló vádjait, amire azonnal éles választ kapott Golda Mayer-sontól, aki haragosan elutasította cseh külügyminiszter „sértő és rágalmozó kijelentéseit.” Ezután Sziria delegátusa kísérletet tett arra, hogy a palesztinai kérdésre terelje a vitát, bár a bizottság által tárgyaló cseh panasz az Amerika által a népidemokráciákban fenn-

tartott állítólagos szobottárszervezetekről szólt. A sziriai delegátus azt kérte, miért nem adják meg Izraelben az araboknak az örendelkezési jogot és éles támadásba kezdett Izrael ellen, mire Carlos Muniz, az elnököl brazíliai delegátus rendreutasította és megvonta tőle a szót.

A bizottság végül 41 szavazattal 5 ellen elutasította a csehszlovák javaslatot. 14 állam tartózkodott a szavazástól, köztük az arab ázsiai blokk államai, valamint Argentína és Guatemala.

Hatalmas robbanások Wilhelmschafenben

Wilhelmschafen (AFP). — Németország volt legnagyobb hadikikötőjét tegnap hatalmas robbanások sorozata rázkódtatta meg. A kikötő közelében tűz keletkezett egy lőszerraktárban, ahol nemcsak nagymennyiségű puska- és ágyúpatronákat tároltak, hanem szabad ég alatt a torpedók, aknák és repülőbombák végtelen sorai álltak. Ezeket a tengerből halászták ki, ahova az angolok

süllyesztették el a világháború végén a Wilhelmschafenben talált hatalmas municiós raktárakat tartalmát.

Először a lőporraktár gyulladt ki és a munkásoknak még sikerült elmenekülniük, mielőtt megkezdődtek a bombák és aknák robbanásai, amelyek három óra hosszat tartottak. Az egész vidék tüzoltóságát és rendőrséget kirendelték a hatalmas méretű tűz oltására.

Az Amidar sikunok lakóihoz!

Elérkezett az ideje annak, hogy az Amidar sikunok bérlői, kedvező feltételek mellett, örök tulajdonként szerezzék meg azt a lakást, amiben laknak.

Az Amidar társaság elhatározta, hogy május 1-ig igen alacsony áron adja el a lakásokat, azután pedig — az általános áremelkedésnek megfelelően — emelni fogja az árakat.

Azok, akik készpénzzel fizetnek a lakásért, további nagy engedményt kaphatnak, viszont azok, akiknek nincs módjukban készpénzzel fizetni, bizonyos kölcsönt és jelzáloghitelt kaphatnak a lakásvásárlására.

Az Amidar társaság azt is elhatározta, hogy a lakásvásárlók részére kedvező változtatásokat fog eszközölni a szerződésben.

Az Amidar társaságnak mindezen határozata annak az új vonalnak a következménye, amelyet a pénzügyminiszter hozzájárulásával állapítottunk meg és amelynek célja lehetőséget adni az új olának és buzdítani őt arra, hogy öröklakást szerezzen magának, hogy tartósabb módon rendelkezhesék be, hogy kiegészítő gazdaságot teremtsen magának, amelynek a jelenlegi körülmények között nagy gazdasági értéke van és hogy sok esetben — a család szükségleteinek megfelelően — bővíthesse is a lakását.

A nagy tömegelija első fázisában az illetékesek arra törekedtek, hogy bár a legprimitívebb formában, (sátor, vászonbarak, stb.) de fedélhez jutassák az új olét. Most pedig az új oléknak a második fázisban kell keresztülmenniük, ami azt jelenti, hogy családjukat sokkal tartósabb és sokkal normálisabb sikunban kell elhelyezni. Az Amidar társaság segítségével kíván lenni bérlakóknak ebben, olyképpen, hogy kedvező feltételek mellett szerezhetnek öröklakást, szilárd, tartós épületben, vagy olyan barakkban, amely még sok évig lakásul szolgálhat. Ezeket a lakásokat jóval a reális áron alul bocsátjuk áruba.

Figyelmebe kell venni az alábbi megfontolásokat is:

1. Valószínű, hogy a házbérlők rövidesen emelni fogják, hogy azokat összhangba hozzák az általános áremelkedéssel.
2. A jövőben a lakások szintén az általános áremelkedéshez fognak igazodni, ezért élni kell azokkal a különleges kedvezményekkel, amelyeket az Amidar ma nyújtani hajlandó.
3. Az áremelkedés szükségszerűen maga után vonja a pénz értékcsökkenését, viszont az ingatlan vagyon értéke nem csökken, hanem ellenkezőleg, emelkedik.
4. A magánépítkezés összezsugorodott és a közeljövőben a lakáshány még súlyosabb lesz.
5. A lakás megvásárlásával biztosítja magának azt, hogy az időközben a bérlakásba — akár ház, akár barakk — investált javítások és bővítések állandó tulajdonát fogják képezni.
6. Az olyan értéktálló vagyont, mint az öröklakás, a jövőben ki lehet cserélni más lakásra, mert annak pénzbeni értéke általában megmarad.
7. Mindazon esetekben, amikor a sikunlakó hajlandó anyagi erőfeszítést tenni a lakás megvásárlása érdekében, az Amidar társaság is hajlandó erőfeszítést tenni, hogy megtalálja a módot a sikunlakó lakásának a kibővítésére.

Az Amidar sikunok lakói!

Valóban érdemes most erőfeszítést tenniük, hogy mindenki módja szerint — ki házában, ki barakkban — megvásárolja magának a lakását, mert ha lekésik az időt, maguk fogják viselni a felelősséget és utólagosan senkinek sem tehetnek szemrehányást.

Forduljon azonnal az Amidar társasághoz, vagy az a sikunjában levő megbízotthoz

Kellemes ünnepek "Oneg" terrasz-butorral

A tavasz közeledtével bútorozza be terraszát étkezés, pihenés és vendégfogadásra „Oneg” szép, összecsukható bútoraival.

Kapható az egész országban.

HABIMAH MOSORA:

Tel-Aviv, márc. 29., vasárnap
Premier
LILLIOM
Írta: Molnár Ferenc.
Fordította: Manasse Lewin.
Rendező: Julius Gellner.
Diszletek és zenei átdolgozás:
Dr. Paul Lewi.

Impersziario: B. GILLON (Gorjaci kov), Tel-Aviv, Hess-u. 4. tel. 6915. Bemutatja

MARINA SVETLOVA ES TARSULATÁ

A „Metropolitan Opera” a „New-York City Ballet” stb. primaballerinája
CSAK 5 NAPI: „RAMA-TEREM, RAMAT-GAN, este 8.30-kor
Apr. 11-én, szombat este premier.
Apr. 13-án, hétfőn, apr. 14. kedden
KÉT UTOLSÓ ELŐADÁS
Apr. 15., szerdán, apr. 16., csüt.
A KÉT MŰSORON:
A „Diótörő” ballet, „Swan Lake”
(II. felv.) „Don Quixote” stb.
„Les Sylphides”, „Sleeping Beauty”
„Swan Lake” (III. felv.), stb.
Jegyek: T. A., „Armon” iroda, Hess-u. 4. Ramat Gan, Naftali Rechnitz

A szociális bajnokok rakozásán ményeket ténnek a Tel-Aviv győzelmé Szabá ell poél Rá küli játé arányu v za.

Hápoél Balfuria gyobb r haifa cs ben eler ta győze ta. Makká poél Kf A múlt mindvég telen já csak né sokik fé Stúdinsz 34-ik pe könnyel zettét és litett, a 5 perccé esés le végered.

Makká kábi Pe A csapk tudta bevenni helyete

Hápoé Betár T Mindvé lényben gólok mál, S kovics

Hápoé Rámát oldalú csapat góljait, Fritzne hármát lött.

Makká Natanj Makká erős el tatta. A ját a n révén é és Har válassz Makkát

Nemze A tel dezésés a szoká metlődd seny. E nek n Pallada eszláv I részvét földi v jén éri znap verseny én dr. szláv k lett já Jugosz toít te az izr ország versen szám zására leg vá pozson klub I mánya sának lója a

A Há bajno A J kére szagos ság a két m Hápoé ban ny len, Je arányt nokság a köve fa, 2. 3. Há poél P

A Jeru

Tel-Brit Telha futóve 4.200 r a várc kb. 140 csapat nye: I bi Tel cafon, helyez

-SPORT-

A szombati elsőosztályú bajnokság mérkőzései a várakozásnak megfelelő eredményeket hozták. Meglepetések számát a Makkabi Tel-Aviv nehezen kiharcolt győzelme a Hápoél Kfár Szába ellen, valamint a Hápoél Rámát Gán lélekéltküli játéka, amely nagy gólarányú vereséget magyaráz.

Hápoél Haifa — Hápoél Balfuria 3:0 (3:0). A nagyobb rutinnal rendelkező haifai csapat az első félidőben elért góljaival biztosított a győzelmét.

Makkabi Tel-Aviv — Hápoél Kfár Szába 2:1 (0:0). A múltévi bajnokságot mindvégig színtelen, érdektelen játékkal folytatott és csak nehezen győzött. A második félidő 12-ik percében Studinszki eredményes, a 34-ik percben Mordkovics könnyelműsége öngóllal vezetett és Kfár Szába kiegyenlített, a mérkőzés vége előtt 5 perccel Merimovics szerencsés lövése állította be a végeredményt.

Makkabi Rechovot — Makkabi Petách Tikva 0:0 (0:0) A csapatok csatárjátékát nem tudta az ellenfél kapuját bevenni és a kínálózó gólközvetítőket kihasználni.

Hápoél Petách Tikva — Betár Tel-Aviv 0:0 (1:0). Mindvégig nagy Hápoél fölényben folyt le a játék, a gólok közül Stellmach harmadik, Szegál kettőt és Seikovicsa egyet lőtt.

Hápoél Tel-Aviv — Hápoél Rámát Gán 8:0 (4:0). Egyedülálló játékban a telavivi csapat tetszés szerint érte el góljait, amelyek közül négy Fritznert számlájára irándó, három Glaser és egyet Rác lőtt.

Makkabi Haifa — Makkabi Natanja 2:1 (2:1). A haifai Makkabi győzelemsorozatát erős ellenfele ellen is folytatta. A mérkőzés első gólját a natanjai csapat Sachs révén érte el, amelyre Klein és Hardi egy-egy góljával választotta a győztes haifai Makkabi.

Nemzetközi teniszverseny
A telavivi Makkabi rendezésében tegnap kezdődött a szokásos évenként megismétlődő pészachi teniszverseny. Ebben az évben ennek nemzetközi jellegét Pallada és Petrovics jugoszláv Davis-kupa játékosok részvétele adja meg. A külföldi vendégek április elsején érkeznek meg és még aznap bekapcsolódnak a versenybe. Április 3-án és 4-én dr. Dusan Bratic jugoszláv követ védnöksége mellett játszódnak az Izrael — Jugoszlávia közötti válogatott teniszversenyt, amely az izraeli teniszsport első országok közötti viadala. A versenyre — a férfi egyes szám győztesének jutalmazására — értékes ezüstéremmel, valamint díjazták ki a pozsonyi Makkabea sportklub Izraelben élő tagállományára az egyesület alapításának negyvenedik évfordulójára alkalmából.

A Hápoél birkozó csapat-bajnokságát Haifa nyerte. A Jicchák Szádéh emlékére rendezett Hápoél országos birkozó csapatbajnokság a tegnap lebonyolított mérkőzéssel véget ért. A Hápoél Tel-Aviv 12:4 arányban nyert Kirját Chajim ellen. Jeruzsálem csapata 10:6 arányban Haifa ellen. A bajnokság végeredménye tehát a következő: 1. Hápoél Haifa, 2. Hápoél Jeruzsálem, 3. Hápoél Tel-Aviv, 4. Hápoél Kirját Chajim.

A Teilhaber-serleget
A jeruzsálemi egyetem futó nyerték

Tel-Avivban rendezte a Brit Makkabi Atid a Teilhaber-serleg vándordíjas futóversenyt. A felmérték kb. 4200 méteres távot futottak a város utcán, az ifjúságiak kb. 1400 métert. A felmérték csapatversenyének eredménye: 1. Egyetem, 2. Makkabi Tel-Aviv, 3. Makkabi Hácafon. Az egyéni verseny helyezései: 1. Hess, 2. Friedmann, 3. Menáchem, mindhárom a Makkabi Hácafon versenyzői.

VASS ZOLTÁN EL

és a magyar bányatervezési hivatal élén áll
Az elmúlt héten résztvett a magyar parlament ülésén és a miniszteri padosorban ült

Bécsbe érkezett budapesti jelentések végre tisztázták azt a homályt, amely Vas Zoltán tervezési miniszter sorsa körül keletkezett. Budapestre érkezett utasok elbeszélése szerint Vas Zoltán az elmúlt héten résztvett a magyar parlament ülésén, ahol a miniszteri padosorban ült. Ezzel természetesen megdőlt az a hír, hogy a Magyarországon nemrég lezajlott tisztogatási akció során Vas Zoltán csak úgy kerülte el a letartóztatást, hogy öngyilkos lett.

A felsőbiróság nem avatkozik be Jád Chaná kibuc belső viszályába

A jeruzsálemi felsőbiróság pénteken elutasította azt a felfolyamodást, amelyet a Jád Chaná kibucban lévő Sznéh-hez tartozó csoport nyújtott be és a felsőbiróság közbeavatkozását kérte a Kibuc Hámeuchád által odahívott, a Mápánhoz tartozó csoport letelepítése ellen. A felsőbiróság megállapította, hogy a kibucban két csoport él, amelyeknek mindegyike magának követeli a gazdaság vezetését.

A benyújtott okmányokból kétségen kívül kiderült, hogy a vitás csoportot a kibuc tagjainak egy része hivatalosan felvették a kibucba.

MENESZTETTÉK a cseh széntermelés miniszterét

Katasztrófálisan visszaesett a csehszlovákiai szénipar teljesítménye

Prága (UP). — A csehszlovák kormány tegnap felmentette állásától Ján Pilát nehézipari és termelési minisztert, mert a szénbányák messze elmaradtak a kitűzött termelési program mögött. Zápotocky elnök még miniszterelnöki tevékenysége alatt ismételt felhívással fordult a bányászokhoz, hogy emeljék fel a termelést és csökkenték a katasztrófális szénhiányt, amely a széngazdag Csehszlovákiában mutatkozott. A kormány már két hónap előtt bejelentette, hogy csak az ipari munkásoknak utalhat ki egészen csekély szénadagokat lakásaik fűtésére, a lakosság nagyrésze pedig ezen a télen hideg szobákban didergett. Sokkal nagyobb bajt okozott a szénhiány az iparban, ahol egyes üzemek teljesen le kellett állítani, másokban pedig korlátozták az üzemeltetést, ami természetesen kihatással volt az egész ipari termelési programra.

* Nem tudja élvezni ünnepi szabadságát

ha reumában szenved. Ez a betegség éles fájdalmakat okoz a test minden részében, nyomasztólag hat a beteg kedélyére és csökkentti munkateljesítményét.

Reuma, csúsz, torokgyulladás, nátha ellen már régóta a legismertebb és legkiválóbb gyógyszernek egyike a „Togal”. A „Togal” kiválasztja a húgysavat. A „Togal” világszerte ismert gyógyszer — a svájci tudományos kutatás eredménye. Több mint 7000 orvos igazolja a „Togal” kitűnő, fájdalomcsillapító hatását. Egy próba meggyőzi Önt.

„GYERMEKEKNEK — GYERMEKEKÉRT”

A gyermekek legszebb pészachi ajándéka a vakáció utolsó napján, április 7-én a „Szináí”-teremben (Allenby 110) rendezendő jelműzés, műsoros nesz lesz. — Bábszínház, gyermekklub és Mickimaus-filmek gondoskodnak a gyermekek szórakoztatásáról. — A jelműzés nyertese szép díjat kap. Minden tombola-szám nyer és kedves meglepetést hoz. Kitűnő buffé. Az egész műsor héber. A bevétel a szociális alapot szolgálja. — Jegyelővétel: a telavivi országos könyvtárakban és a HOH irodájában (Lilienblum 33.). Vegye meg előre jegyét és biztosítsa helyét!!!

kabi Tel-Aviv), 2. Haviv (Makkabi Hácafon), 3. Amírám-Tuv (Egyetem). Az ifjúsági csapatverseny eredménye: 1. Makkabi Hácafon, 2. Egyetem, 3. Makkabi Jeruzsálem. Az egyéni verseny helyezései: 1. Hess, 2. Friedmann, 3. Menáchem, mindhárom a Makkabi Hácafon versenyzői.

Közérdekű közlemény

Rendes váltók és fedezeti váltók felülbélyegzése

1. Ezúton hozom a közönség tudomására, hogy a pénzügyminiszter új rendeleti szerint, amelyek néhány nap múlva jelennek meg, 1953. április 1-től kezdve tilos lesz bélyegeket ragasztani 10.000 fontnál alacsonyabb értékre kiállított váltókra.

2. Ragasztott bélyegek használata helyett olyan felbélyegzett váltó-ürlapokat kell majd használni, amelyek a hivatalos lap 1952. évi szeptember hó 1-i számában megjelent pénzügyminiszteri rendeletben feltüntetett jelzések látnak el.

3. A felbélyegzett váltó-ürlapokat az összes postahivatalokban, belfüggetlenül, valamint a telavivi, haifai és beer-séval pénzügyigazgatóságoknál (Gizbár miene), az ürlapokon feltüntetett ár ellenében lehet megvásárolni.

4. Lehet további bélyegeket ragasztani a váltóra, ha annak összege nagyobb, mint amit a váltóürlap feltüntetett, azon feltétellel, hogy a bélyegkülönbözlet nem lehet több mint a váltóürlapon feltüntetett érték fele, vagy több mint 1 font, mindig a kisebb értéket számítva.

5. A bélyegilletékek tarifája nem változik sem fedezeti, sem pedig rendes váltó esetében.

6. Félreértések elkerülésére felhívom a nagyközönséget és főleg azon egyének figyelmét az új rendelkezésre, akik kölcsönüzletekkel foglalkoznak, hogy ügyfeleiket a fenti rendelkezések értelmében csak felülbélyegzett váltókkal irassák alá.

7. Mindazok, akik külön ürlapra akarják nyomtatni a bélyegyet, a nyomtatás elintézését végezték a telavivi pénzügyigazgatóságokhoz (gizbár miene), Achád Háam u. 13. sz. forduljanak.

Dr. M. Landau, a bélyegilletékek felügyelője, pénzügyminisztérium.

A törvényszék ítélete szerint

Az arianoti iskolának joga volt a kommunista diákokat kizárni az intézetből

A telavivi törvényszék pénteken hozott ítéletet Támar Lifschitz, az arianoti mezőgazdasági iskola volt tanulójának az iskola ellen indított kártérítési perében. A leány szülei azért nyújtották be a kártérítési követelést, mert a lányt kizárták az iskolából azzal a váddal, hogy az iskolában működő kommunista sejtnek volt a tagja. A törvényszék elutasította a kártérítési keresetet és megállapította, hogy minden iskolának, különösen olyan iskolának, amelynek célja, hogy chaluca ifjúságot neveljen mezőgazdasági letelepítésre, joga van kizárni olyan tanítványokat, akiknek magaviselelete az igazgatóság véleménye szerint veszélyezteti az iskola pedagógiai céljait.

Az ítélet indoklásában a bíró megállapította, hogy bizonyítottan veszi olyan sejt létezését az iskolában, amelyet kommunista vezetők irányítottak. Nem vitás, hogy Támar Lifschitz ehhez a sejtnek tartozott-e, kétségtelen azonban, hogy közeljárt hozzá.

Felavatták a jaffai Intox-intézetet

A jaffai állami kórház mellett tegnap felavatták az Intox intézetet, amelyben tüdővész elleni oltószereket fognak előállítani. Az ünnepségen, amelyen jelen volt J. Szerlin közegészségügyi miniszter is, bejelentették, hogy az új épületek 33 ezer fontba kerültek, míg a laboratóriumi felszerelést a tüdővész ellen küzdő nemzetközi intézmény küldte ajándékba Skandináviából.

A két földszintes épületben berendezett laboratóriumokban a B.C.G. (Bacillus Calmette-Guérin) nevű szérumot, a másikat pedig Tuberculint fognak előállítani.

Az ünnepségen jelen volt professor H. Sibers dán egyetemi tanár, az Intox nemzetközi egészségügyi szervezet megbízottja.

MOLNÁR „LILIAM”-A A HABIMÁBAN

Molnár-premier a Habimában érdekes esemény a héber színház történetében és érdekes állomás annak az irodalomnak az útján, amelynek Molnár Ferenc volt kétségtelenül a legmarkánsabb képviselője. Egy évvel az író halála után kerül sor ma este a legmarkánsabb Molnár-darab, a Liliom héber bemutatására Izrael államában.

Idegenben, emigrációban fejezte be életét Molnár Ferenc, vagyis mint hontalan világi, akinek nevét az egész kultúr világ ismerte. Mert nagyon hírneves szinpad szerzője volt a korszak, amelyben élt és alkotott. A siker és szerencse lovagja, aki útjában nem ismert komolyabb küzdelmeket és megpróbáltatásokat. Csak hogy fizikai halála egybeesett annak a kor-szaknak a halálával is, amely magára emelte — a magyar-zsidó asszimiláció s általában az európai zsidó asszimiláció korával. Külisejben magyar arisztokrata volt és maradt, lelkében és szellemében budapesti zsidó írói alkotásaiban, amelyek a világ legtöbb kultúrnyelvére lefordítottak, tipikus kozmopolita. Se nem magyar, se nem zsidó. Így látta és így értékelte egy évvel ezelőtt Molnár halálakor a zsidó sajtó, itt és Amerikában is.

Negatív értékelés volt ez zsidó nemzeti szempontból. Negatív értékelése az embernek, akinek a neve magasan csillogott a korszak egén, de ő maga és alkotásai gyökértelenek maradtak, mert hiányzottak belőlük az a társadalmi és nemzeti talaj, valamint azok az ideák, melyek a külcset jelentik a halhatatlanság kapujához. Ez az értékelés mégsem meríti ki a teljes igazságot Molnár-ról. Mert két Molnár volt tulajdonképpen: a fiatal, felelő törő Molnár és a befutott Molnár. És a lett nem ugyanaz. A fiatal Molnárnak ideáljai voltak és igazságokért küzdött igazságtalanságok ellen. A befutott nagy Molnár tetszeni akart és

nem annyira a szenvedőnek, a küzdőknek, mint azok keveseknek, akik szintén befutottak. Voltak évek, különösen a harmincas évek, amikor minden Molnár-darab biztos kasszasikert jelentett az új és az óvilág metropolisáiban és Európa legjobb művészei vetélkedtek egy-egy főszerepért Molnár darabjaiban. És mi volt e siker titka? A szellemes fordulatok és ötletek pazarló bősége, ragyogó technika és rutin, az effektusok pompás kihasználása, könnyű és csiszolt művészet. A virtuóz és szonglór ereje volt ez. A „nagyvilágba” asszimilálódott Molnár sikere, nem a magyar és nem a zsidó alkotóé, aki a társadalmi valóság felszínén sétál varázslámpával a kezében, amellyel bűvész módjára elkápráztatja a közönséget.

Magyarul írt. Darabjainak alakjai is magyar környezetből valók, de nem a magyar nép, hanem csak legfelsőbb rétegekből, az arisztokráciának világából. Mind azt, amit erről a világról mondani tudott, azt egy más társadalmi rétegnek tárlta fel csemegéül — a zsidóknak és a magyar közép- és alsóosztálynak. Vagyis annak a két városi és fővárosi rétegnek, amely a dzsentrik világa felé sóvárgott és erről a világról álmodott. Molnár ezeket az álmokat vitte szinpadra és játszott velük. A középosztály, a városi polgárság szerzője volt, nem Magyarorszáé, hanem Budapesté és minden metropolisé.

Minket azonban és a héber publikumot nem ez a Molnár érdekelt, hanem a fiatal, az ideálokért és igazságokért küzdő Molnár, a Pál utcai fiúk és a Liliom szerzője. Nem véletlen talán, hogy éppen ez az ifjú éveiben írt két alkotás az, melyet héberre is lefordítottak és csak ezt a két alkotást és nem az Ördögöt, a Vörös málnát, Antóniát, Olimpiát és a többi.

Ő írta ezeket, amikor még nem ragadta el a korszakhoz való „nagyokos” alkalmaszkodás” szele a tekintete még a társadalom fonákásgaira, könyörtelenségére és igazságtalanságaira szegződött, hogy azok a fővárosi kamazsainak életében és a kisember sorsában jelentkeztek.

A Liliomban mély társadalmi mítosz rejlik és ebben a mítoszban a zsidó lélek és a zsidó szellem szikrája is felfedezhető. A lélek halhatatlanságának gondolatában, amely korántsem a keresztény hit lelkiüdvét tükrözi, hanem sokkal inkább a zsidó apák és nagyapák hitét. A Liliom témája nem magyar, ha alakjai a pesti Városliget alakjai is. Altalános emberi ideálokat fejez ki és ezért maradandó. Az egyetle talán a sok Molnár-darab közül, amely időtálló. Mert örök problematika párosul itt ragyogó technikával. (D. H.)

„BECHIRA”

MATANOT LEJISZRAEL B. M.

Ezennel közöljük, hogy az izraeli „BECHIRA” üzletek, az „O. K. OVERSAES” sripek beváltói holnap, érv pészachkor, valamint pészach felünnepén kizárólag d. e. 9—1 óráig tartanak nyitva.

ברכה חן כשר ושמן
a „BECHIRA” vezetésé

Elsőrendű kammgarn öltönyök mérték kidolgozása után
Legjobb szabású kammgarn-nadrág IL 7.950
PRESSLER TEL-AVIV 20.
Ben Jehuda

„ORIGINAL” T. A., Báál Méléhá 3.
King George sarok).
(azelőtt Brassó) 6 és 13 autóbussmegállónál
Selymek • Férfi- és női szövetek • Nagy választék • Eredeti minták • Újletnyitó reklámok.

Kávéd hű rokona
Semes-cikória
Ünnepi lakoma
Legbecsebb záloga
Jó pászka kávének
Örömteli titka
A jeruzsálemi rabbinátus
17/24/623. sz.
hecherjével.
K915

Elektromotorok

A két földszintes épületben berendezett laboratóriumokban a B.C.G. (Bacillus Calmette-Guérin) nevű szérumot, a másikat pedig Tuberculint fognak előállítani.
Az ünnepségen jelen volt professor H. Sibers dán egyetemi tanár, az Intox nemzetközi egészségügyi szervezet megbízottja.

-HIREK-

5713 Nisz. 13, vasárnap
1953 március 29

Előfizetési díj befizetésre, egy hónapra IL 2.100
Fiókok:
Haifa, Shapira 13, tel. 2458.,
POB 4094.
Jeruzsálem, Ben Jehuda 2.
(Kapu alatt)
Tel-avivi megbízottunk:
Bosenberg Avrahám,
Rech. Haanev 11.
Vidéki orsz. főmegbízott:
Alexander könyvtároló és
lapterjesztővállalat, T. A.
Smarjahu Levin-u. 14.

Az államelnök a hadsereg vezérkarában. Jicchák Ben-Cvi államelnök pénteken megtegte első látogatását a hadsereg vezérkarában és ezzel megnyitotta azt a körutat, amelyet a különböző katonai egységeknél és katonai intézményeknél tervez. A vezérkar épületében az államelnököt Ben-Curion miniszterelnök és hadügyminiszter, valamint Mordéchai Maklef tábornok, vezérkari főnök fogadták. Az elnök elvonult a hadsereg dandárparancsnokaiból álló díszőrség előtt, majd meghallgatta a hadsereg szervezőtéréről és problémáiról szóló beszámolókat. Az államelnök és a miniszterelnök azután a vezérkari főnök vendégei voltak ebéden.

Meghalt Abraham Mazur. Newyorkban pénteken 77 éves korában meghalt Abraham Mazur, az ismert filantróp, aki az izraeli „A. Mazur Ingeny Kolesonbank” alapítója volt. Ugyancsak a chederai papírgyár alapítói közé is tartozott, amelynek építéséhez nagyobb összeggel járult hozzá.

Joszef Mahrer mérnök lett Cholon város tanácsosa. A choloni városi tanácsnak dr. Chajim Kugel polgármester halálával megüresedett mandátumára Mahrer Joszef mérnököt jelölték. Mahrer a Mápáj-lista 12-ik helyén szerepel és 3 Mápáj-tagnak le kellett mondania, hogy megválasztását lehetővé tegyék.

Visszaesett a munkanélküliek száma. Hivatalos közlés szerint a márc. 20-án befejeződött héten a munkanélküliek száma 17.500 munkakeresőt tartottak nyilván, köztük 2145 nőt. Ez a szám 3750-nel kevesebb, mint az előző évben. A főbb munkanélküli központok a következők: Jeruzsálem 2309, Haifa 2229, Tel-Aviv 1898, Petach Tikva 1112, Rámát-Gán 941, Rison le-Clon 509, Tibériás 520, Rochovot 445 és Natanja 416.

Az olvasóhoz! Az ünnepekre két új számát olvashatja a HATIKVÁ-nak. Holnap a 186-ost, csütörtökön a 187-est. A legújabb két HATIKVÁ-ban hűz ragyogó cikk, novellák, versek, képek, keresztetetések. Vegye meg holnap a HATIKVÁ legújabb számát! A775

Makkabea-igét a Mártnok Erdéjében. A volt polgári S. K. Makkabea tagjai a cseh-szlovák mártírok emlékére ültetésekkel emlékeztetnek, hogy külön ligeteket ültetnek az egyetemes Európában mártírhaltak tagjai emlékére.

A nagy leleplezés. Rézertvehet benne, ha megvásárolja a Világvárosi Regények friss számát. — Ára 180 pruta. A764

Előadás a Bné Herzlben. Március 31-én, pénteken, kivételesen kedden este 8 órakor tartja előadást dr. Ferenc Alexander főorvos a Bné Herzl helyiségében, T. A., Nachlat Ben-Jamin 15. II. „Ora” terem. „Az olék egészségi problémája Izraelben” címen.

Az angol anyakirálynő hagyatéka. A londoni Daily Express azt jelenti, hogy Mary özvegy anyakirálynő negyvenmillió fontsterling értékű vagyont hagyott hátra. Az anyakirálynő végrendeletét nem fogják nyilvánosságra hozni, csak annyi tudható ki, hogy Mary anyakirálynő unokái között Margareta hercegnő, Elizabeth királynő húga is részt kap az örökségből.

René Mayer francia miniszterelnök befejezte washingtoni tárgyalásait

A megbeszélések súlypontját az európai katonai szövetség problémája képezte
Washington (UP). — René Mayer francia miniszterelnök és Eisenhower elnök, tegnap befejezték háromnapos tárgyalásaikat, amelyeken Mayer miniszterelnök kijelentése szerint „kiderült, hogy Franciaország és Amerika teljesen egy nézetben vannak a világképe nagy problémáiban.”
A tárgyalások során napirendre került a nyugateurópai államok szövetsége és az európai hadsereg létrehozása, amelyet tudvaleg az érdekeltek, hogy Franciaország vonakodik azt jóváhagyni. Ezzel kapcsolatban a Saar-vidék jövőjéről is tárgyaltak, mert ez a kérdés képezi a francia-német meggyezés egyik főakadályát. Foster Dulles külügyminiszter közölte, né

Fegyverszünetet remélnék Koreában

(Elsőoldali cikk folytatása)
Washington (UP). — Az angol fővárosban nagy feltűnést keltett, hogy a Szovjetunió beutazási engedélyt adott tíz amerikai újságírónak.
Egy 30 tagú amerikai újságírócsoporthoz, amely egyhónapos körúton volt Európában és most Londonban tartózkodik, már néhány héttel ezelőtt engedélyt kért a szovjet-hatóságoktól, hogy ellátogathasson a Szovjetunióba is. A londoni szovjet-nagykövetség tegnap közölte, hogy a csoport tíz tagjának megengedték a beutazást és az újságírók hétfőn már el is indulnak Moszkvába.
A Szovjetunió eddig csak nagyritkán engedte meg egyes nyugati újságírók látogatását. Londonban úgy értelmezik a Szovjetuniókat, hogy a gesztusát, hogy ez is kapcsolatban van Malenkov békeoffenzívájával.

Londonban öt nőt megfojtott egy holdkóros főmeggyilkos

London (UP). — Az angol fővárosban óriási izgalomban tartja egy holdkóros gyilkos, akinek lakásán öt asszony hulláját találták meg.
Notting Hill negyedében Reginald Christie szállítmányozási hivatalnok lakásán, a falakba beépített szekrényekben megtalálták feleségének és három prostituáltjának a holttesteit, akiket Christie megfojtott.
A rendőrség később egy személtárában megtalálta egy ötödik asszony holttestét is, Most a Scotland Yard gyilkossági osztályának vezetője személyesen irányítja a további kutatást, amelynek során tízestizen átvizsgálják a piszkos kis lakás falait, padlóját és mennyezetét és két méter mélységig felásnak a szomszédos kertet, attól tartva, hogy Christienek még további áldozatai is voltak.

Közben Anglia egész rendőrsége lázasan keresi Christiet, aki eltűnt lakásáról és az orvosok szerint véleménye szerint örültről van szó, aki folytatni fogja gyilkosságait. A szomszédok leírása szerint a gyilkost rendkívül szerény, jómódú, barátságos és szolgálatkész embernek ismerték, aki este

Féltünetekkel nyitva lesznek a fűszerüzletek. Az élelmiszeri felügyelőség közlése szerint az élelmiszerüzletek pénteken a következő záróórák szerint kötelesek dolgozni: április 1-én és 2-án, szerdán és csütörtökön reggel 7-től legalább déli 1-ig, április 3-án és 5-én, pénteken és vasárnap a rendes üzleti órák kötelezők.

— Félünetekkel nyitva lesznek a fűszerüzletek. Az élelmiszeri felügyelőség közlése szerint az élelmiszerüzletek pénteken a következő záróórák szerint kötelesek dolgozni: április 1-én és 2-án, szerdán és csütörtökön reggel 7-től legalább déli 1-ig, április 3-án és 5-én, pénteken és vasárnap a rendes üzleti órák kötelezők.

BOHAN
the Haifa Insurance Co. Ltd.
jeruzsálemi fiók
új irodahelyiségének címe:
Rech. AHARON 7. (Rechavia)
Telefon: 5840.

PARNASSUS
JOSEF BULOFF
a híres amerikai színész
Közreműködnek: FELLA FELD és DAVID HART.
Apr. 2, csütörtök „OHEL”, Tel-Aviv
Apr. 3, péntek „ORAH”, Haifa
Apr. 4, szombat YMCA, Jeruzsálem

Megegyezés jött létre a szuezi tárgyalásokról

Kairó (AFP). — Selwyn Lloyd helyettes angol külügyminiszter tegnap Kairóba érkezett, ahol Nagib tábornokkal a Szezi csatorna kérdéséről fog tárgyalni. Beavatott körök szerint Selwyn Lloyd feladata, hogy megállapodjon Nagibbal, milyen alapon kezdjék meg a hivatalos tárgyalásokat.
Megnemesített hírek szerint Egen angol külügyminiszter hajlandó személyesen eljönni Kairóba, ha Selwyn Lloydnak sikerül elvi megegyezést létrehoznia.
Az angol helyettes külügyminiszter Karthumból, Szudán fővárosából jött Egyiptomba. A sudáni kérdésben azonban újabb feszültséget okozott Selwyn Lloyd legutóbbi kijelentése, hogy amint Szudán elnyeri teljes önállóságát, joga lesz — ha

zettelérések mutatkoznak arra nézve, hogy a Saar-vidék problémáját a német békeszerződés és a nyugateurópai védelmi szerződés jóváhagyása előtt, vagy pedig utána oldják-e meg.
Eisenhower elnök a tegnapi konferencia után kijelentette, hogy bizik a Saar-kérdés mielőbbi megoldásában.
A konferencián teljes megegyezés jött létre Indokina kérdésében, miután az amerikai kormány már eleve elismerte, hogy támogatni kell Franciaországot ebben a harcban, amelynek nagy fontossága van a nyugati világ védelme szempontjából. A megbeszélésen részt vett Juin tábornok is, az amerikai hadügyminiszterrel és a vezérkari főnökkel a katonai segítség részletéről tárgyalt.
Politikai körök véleménye szerint Franciaország számára rendkívül jó hír a panamunzsomi fegyverszüneti tárgyalások felújításának lehetősége, mert ha létrejön a koreai fegyverszünet, akkor Amerika sokkal nagyobb segítséget nyújthat Indokínában.

Katonai szakértők szerint a mostani segítségi lehetőségek mellett két éven belül teljesen le lehet győzni az indokina forradalmárokat, akik ma komolyan veszélyeztetik Franciaország uralmát Indokínában.
Jogerős a Krubelnik fivérek ítélete
A jeruzsálemi felsőbb bíróság pénteken elutasította a jaffai Jeruchám és Jehuda Krubelnik-fivérek fellebbezését a tel-avivi törvényszék ítélete ellen, amelyben Niszim Lévi jaffai munkás megölésének vádjával 7 évi elzárásra ítélték őket. — A felsőbb bíróság megállapította, hogy a börtönbüntetés nem szigorú, mert a vádlottak súlyos bűncselekményt követtek el. Emlékeztet, hogy a Krubelnik-fivérek megverték és késsel leszúrták Niszim Lévit, akiről azt hitték, hogy csirkét akart lopni az udvarukon lévő őrtől.

Ujabb földrengés Törökországban
Ankara (UP). Törökország északnyugati részében, amelyet az utolsó napokban a földrengések sorozata sújtott, a hét végén ismételt folytatódott a hatalmas erejű földrengések, amelyek ezúttal is nagy kárt okoztak. A legerősebb földrengéseket a múlt héten rombadőlt városok környékén érezték.

Magyar nyelvű BRIDGE-KURZUS
nyílik HAIFAN, kezdőknek és haladóknak.
Jelentkezés: márc. 29-én, vasárnap és április 1-én, szerdán este 7-9-ig.
TALPIOT, HERZL U. 61.

Fémáru gyár keres szűz-álef szerszmlakatost
PAL-BELL Co. Ltd.
T. A., SHALMAH UT 106.

Rajzoló(nő)t
keres textilnyomó üzem.
Írásbeli ajánlatok: Advertising Joe-Noe, T. A., Rotschild 18. Telefon 69980. „K177” jelű.

akar — csatlakozni az angol népek szövetségéhez, amint ezt India és Pakisztán tették.
Az angol helyettes külügyminiszter és Nagib tábornok tanácskozásáról hivatalos hírt adtak ki, amely szerint „megnyit az út a két ország közötti fontos problémák rendezésére.”
Beavatott körök szerint a megbeszélésen lefektették a szuezi kérdés tárgyalásának alapjait. A megegyezést igazolja az a körülmény is, hogy Nagib tábornok még tegnap este kinevezte azt a bizottságot, amely a sudáni kormányzóval egyetértésben a sudáni egyezmény végrehajtásával van megbízva.
Selwyn Lloyd még tegnap este visszarepült Londonba

ma és a zsidó nép életével veszi tudomásul, hogy a szövetségi német köztársaság magára vállalta a náci által elkövetett anyagi károkok jóváteletét. A világ szabad központjában találkoztunk és mert mindenképpen indokolt, hogy itt cseréljük ki az okmányokat. Az UNO a szabadságot és az ember, valamint a népek érdekében folytatott háboru után született meg és mindannyiunknak remélünk, hogy a szabadság gondolata győzni fog.”

Az UNO titkárságban Kicséralték a kártérítési egyezményre vonatkozó okmányokat

New-York (STA). Az UNO titkárságának tegnap rövid szertartása keretében megtörtént a Nyugatnémetország és Izrael között kötött kártérítési egyezmény okmányainak ünnepélyes kicsérélése. Az aktus Sztabropolosz Constantin, az UNO jogügyi osztályának vezetője irodájába folyt le és azon Izrael részéről Arthur Lurie, new-yorki főkonzul, Németország megbízásából pedig dr. Hans Rieser new-yorki főkonzul jelent meg.

Mokaf
COFFEE Surrogate

Apróhirdetések

Jó könyvet szeret olvasni? HADASH! — Szakkönyvek, szótárak? HADASH! — Eladó könyve van? HADASH! A legjobb köcsönkönyvtár HADASH, Tel-Aviv, Hajar-kon ötvenkilenc.

Agytollat veszünk. Tolltisztítás. Featherindustrie, Tel-Aviv, Merkaz Volovelsky 5/14. Tel. 80415. A854

Jeruzsálemi köcsönkönyvtár az Eggeddel szemben, Javec utcában, hirdetések és előfizetéseket is felvev az Új Kelet részére.

Ozereteket, hávezetőket, metapleteket keres, köveit: Erna Dávid, állásközvetítő, Tel-Aviv, Ben Jehuda u. 218. 10-12, 4-6-ig.

Sértykötőt, gyógyhaskötőt méretekre, Cellert és társaság Tel-Aviv, Bét Lechem 1. sz. Becélel sukna! A8

Lakást, bájít-mesutafot, ületet, raktart gyorsan, megörü díszkreatív követtit „Express”. T. A., Merkaz Báálé Meléché 5, első emelet. Felfogadás: d. e. 10-1, d. u. 4-7-ig. Telefon: 66780.

L. a k a s t. üzethelyiséget akar? Forduljon: Ringel Sándor köcsimert követtit irodájához, Tel Aviv, Nachlat Ben-Jamin 30. A8

JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET olvashat Jámbor Ellisev köcsönkönyvtáról, T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. A 1

Mishi kécsenélküli borotválóper semmiféle chomecot nem tartalmaz. — Minden gyógyszerárban kapható.

Helységet keresek kerékpárjavító-műhely céljára Tel-Avivban vagy környékén. „808” jelűre. A806

Haskó mérnök kiadó polokát, mely- és szette bókórokat. Patekny- és dancóirtás, garanciával. Tel-Aviv, Hameloch Keres 18. A807